

1

Infobulletin

"vH&dJ"

08-2000

De Roek
Corvus frugilegus

ROEKENPROJECT ZUIDOOST DRENTHE

BETROKKENEN

N.L.T.O.
(Noordelijke Land
en Tuinbouw
Organisatie)

K.N.J.V.
(Koninklijke
Nederlandse
Jagers Vereniging)

Provincie Drenthe

NLTO
afdeling
Schoonebeek

W.B.E.
De Grensstreek
(Wildbeheereenheid)

Project coördinator
"vH&dJ"

W.J. van Hattum

Inleiding

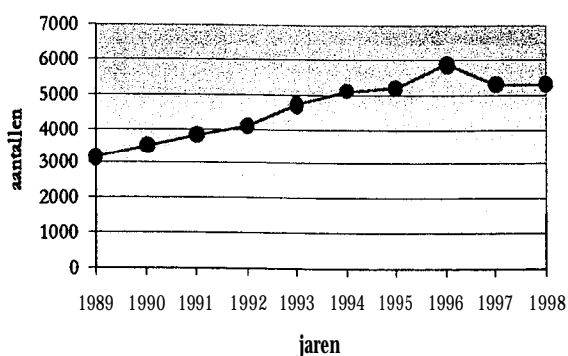
Landbouwschade door roeken is met name in Zuidoost Drenthe een jaarlijks terugkerend probleem dat, naast de nodige hinder en overlast, grote kosten met zich brengt. Het jachtfonds voorziet in de vergoeding van deze landbouwschade, die in de provincie Drenthe jaarlijks ruim f 100.000,- bedraagt. De roek geniet sinds 1977 wettelijke bescherming en is de laatste 30 jaar geleidelijk gestegen tot 300% t.o.v. de eind jaren 60. De laatste 6 à 7 jaren schijnt de populatie zich te stabiliseren op een aantal van ca 11.000 exemplaren. Gelet op de aantalsontwikkelingen van de roek in Drenthe is het nu gewenst na te gaan in hoeverre met verjaagmiddelen en bejaagmiddelen schade aan met name graangewassen en aardappelen kan worden ingeperkt cq kan worden voorkomen zonder dat de populatie roeken in haar omvang geweld wordt aangedaan.

Ontwikkelingen van de roek in ZO Drenthe

De aantalsontwikkelingen van de roek in Drenthe verhouden zich gelijk aan die van Nederland.

Totaal aantal roeken in Nederland nu ca 58.000 exemplaren.

Aantalsontwikkeling roeken
zuidoost Drenthe

Wettelijk kader en beleid

De roek valt onder de Jachtwet. Hij is daar opgenomen onder bejaagbaar overig wild (art. 2, lid d). Sinds 1977 is de jacht op de roeken niet opengesteld. Het bejagen van roeken is sinds die tijd alleen mogelijk op basis van een vergunning ex artikel 53.

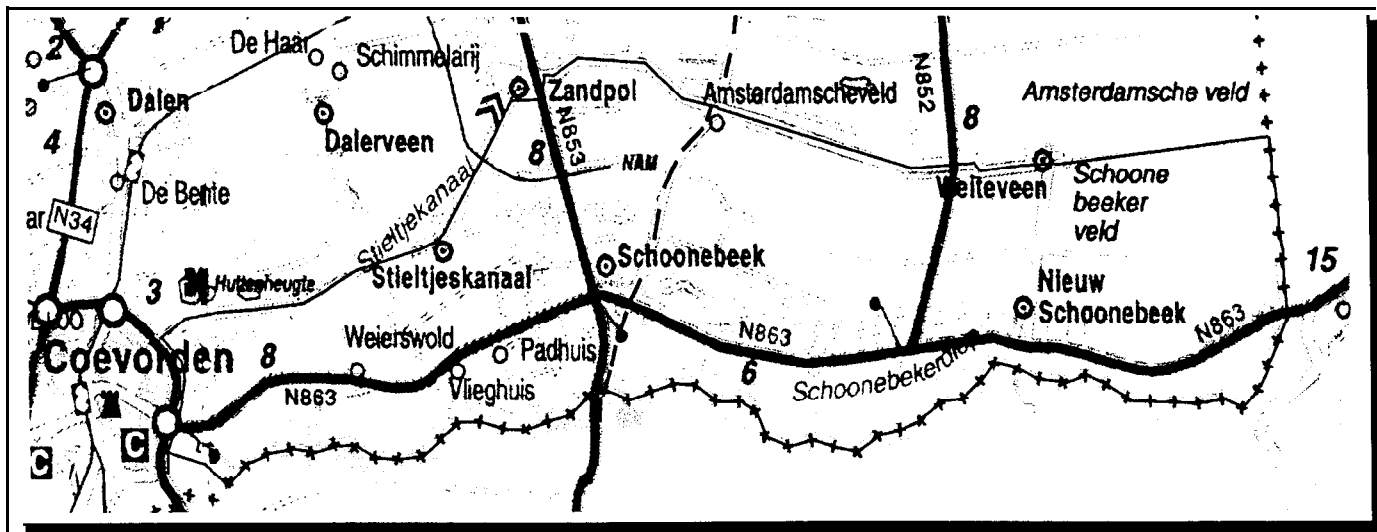

Deze vergunning kan worden verstrekt:

- in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- ter bescherming van flora en fauna.

Schade aan landbouwgewassen, door de roek veroorzaakt, wordt vergoed door het jachtfonds.

Gebiedsindeling roekenproject zuidoost Drenthe

Projectinhoud

Op uitdrukkelijk verzoek van het jachtfonds heeft het project zijn huidige opzet gekregen waarbij zorgvuldig zal worden gekeken naar de effecten van bejaging met het geweer. Deze handeling zal worden afgezet tegen de verjaagmethoden die zullen worden toegepast. Andere bejaagmethoden zijn niet toegestaan vanwege de verstoring op verjagingsproeven.

De proeven van verjaging worden uitgezet op aardappelen, winter- en zomergranen (excl. mais).

Om de landbouwschade en overlast door roeken te beperken, doet zich de laatste jaren steeds sterker de vraag voelen om een experiment te starten waarbij met behulp van diervriendelijke alternatieve verjaagmethoden in combinatie met de traditionele bejaging de financiële landbouwschade zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

Maisverzekering

Sinds kort hebben de Hagelunie, NAI, ACM en AgriVer een maïsverzekering waarbij vraatschade aan maïszaad, veroorzaakt door vogels, is te verzekeren. Het verzekerde bedrag is ca f 3.000,= per hectare. Het eigen risico bedraagt maximaal 5% van het verzekerde bedrag, f 150,=.

Nadere informatie omtrent de verzekeringsvoorwaarden en de premies kunt u verkrijgen bij de aanbieders:

Hagelunie	postbus 456	2260 ME Leidschendam	☎ 070-4524500
NAI	postbus 810	9700 AV Groningen	☎ 050-5207171
ACM	postbus 1033	7940 KA Meppel	☎ 0522-268911
AgriVer	postbus 495	8000 AL Zwolle	☎ 038-4278800

De roek

Voor dat men actie onderneemt om roeken te bejagen en/of te verjagen is het wenselijk dat men weet waar men het over heeft.

Nederlandse naam	Roek
Latijnse naam	Corvus fmgilegus
Voorkomen	Algemeen in half open landschappen standvogel en trekvogel, broedvogel
Grootte	ca 45 cm voor man en vrouw
Verenkleed	Zwart met paarse glans
Snavel	Bij oudere vogel snavelbasis kaal, bij jongere vogels nog bevederd, lijkt dan veel op de kraai maar heeft een meer schommelende gang
Aantallen	In Nederland ca 58.000 exemplaren.
Legsel	3-5 blauwgroene eieren met groenachtig bruine of zwartachtig groene vlekjes
Jongen	Na ca 1 mnd vliegvlug
Status	Jachtwet soort

Literatuur

Veel informatie over de roek is vaak weergegeven in verzamelwerken over vogels.

Toch enkele titels van boeken die goede informatie verschaffen over de roek.

Boeken

- Elsevier broedvogelgids
- 0 'Atlas van de Nederlandse broedvogels
- Die Saatkrähe (die neue *Brehm-bücherei*)
- 0 Vogels van Drenthe 1982
- Broedvogels van Drenthe 1996

Rapporten en tijdschriften

- Roekenkolonies in 1970-97 (*vlek 14 (1997) Nr.4: 150-153*)
- Terreinkeuze van voedselzoekende Roeken, *Corvus frugilegus*, in Zuidoost Drenthe (*Limosa 60 1987 no.3:123-128*)
- Roek en landbouw (*NVBW 1982*)

Internet (Nederlands)

<http://members.lycos.nl/migrant/roek/index.htm>

Voedselpatroon

Het voedselpatroon kan lokaal sterk verschillen afhankelijk van het aanbod. Naast de emelten, dierlijke eiwitten, heeft de roek ook voorkeur voor plantaardige gewassen.

- Wintergranen oktober, november, december en januari
- Zomergranen maart, april, mei, juli en augustus
- Aardappel mei, juli, augustus en september
- april, mei, juni, juli, augustus en september.

Met andere woorden, de roek foerageert o.a. het gehele jaar op landbouwgewassen.

Voedsel	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Hz Dierlijk					■	■	■	■	■			■
Hz Plantaardig		■								■	■	
Dierlijk en plantaardig	■		■	■								

Projectduur en uitvoering

Het project zal ca 2 jaar duren. E.e.a. is afhankelijk van de tussentijdse evaluatie en de verkregen gegevens.

Het project zal worden uitgevoerd door de heer WJ.

van Hattum van het bureau "van Hattum & de Jong", "vH&dJ", uit Uithuizen, bereikbaar via de telefoon 0595-434290, mobiele telefoon 06-53402920 en fax. 0595-434299 en per E-mail vhendj@globalx.nl

Nevenstaande rapportage is een uitgave van de Provincie Drenthe waarin zij een opsomming geeft van het wel en wee van de roek, *Corvus frugilegus*, in Drenthe.

Uitvoerig wordt ingegaan op het uiterlijk, de biotoop, de broedbiologie, het voedsel en de slaapplekken van de roek.

Met name de verspreiding van de roek door de jaren heen is in kaart gebracht.

Ook de aantalsontwikkelingen vanaf 1944, de effecten van maatregelen, worden in statistieken weergegeven.

De gegevens worden tevens in relatie gebracht met de geobjectiveerde landbouwschade (*landbouwschade zoals deze door het Jachtfonds in haar jaarrapporten is weergegeven*).

Ook het wettelijke kader wordt belicht waarin jacht, cq het gesloten zijn van de jacht vanaf 1977 en de effecten van het beleid inzichtelijk worden gemaakt. De nieuwe F&F-wet (Flora- en Faunawet) die naar verwachting in 2001 in werking zal treden wordt zijdelings genoemd.

Aandacht wordt gegeven aan diverse verjaagmethoden en hun effectiviteit

Voor geïnteresseerden is deze rapportage ter inzage, uiteraard op het provinciehuis te Assen bij de afdeling voorlichting, maar ook bij de op het voorblad genoemde betrokkenen.

Deelnemers en betrokkenen bij het project:

<p>N.L.T.O. Noordelijke Land en Tuinbouw Organisatie Ir. H. Doeven Postbus 186 9200 AD Drachten ☎ 0512305000 e-mail = hdoeven@nlto.nl</p>	<p>K.N.I.V. Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging K.G. Elzinga (regio consultant) Seinpölle 47a 9001 ZS Grouw ☎ 0566-623339 e-mail = knjv@pi.net</p>	<p>Provincie Drenthe B.L.J. van O s Postbus 122 9400 AC Assen ☎ 0592-365555 e-mail = b.os@drenthe.nl</p>
<p>Wildbeheereenheid W.B.E. "De Grensstreek" E. van Engen Ronerbrink 9 7812 LT Emmen ☎ 0591-647790 e-mail = engen@wx.nl</p>	<p>WICO Wildschadecommissie S.W. Marra Postbus 30025 9900 RM Groningen ☎ 050-5992380 e-mail = s.w.marra@laser.agro.nl</p>	<p>N.L.T.O. afdeling Schoonebeek J. Horring Beekweg 45 7761 PK Schoonebeek ☎ 0524-531832 ☎ 0524-532673</p>
<p>Jachtfonds H. van Wely Postbus 20401 2500 EK Den Haag ☎ 070-3785270</p>	<p>"van Hattum & de Jong" W.J. van Hattum R.P. Dojesweg 2 9981 GG Uithuizen ☎ 0595-434290 ☎ 0595-434299 e-mail = vhcndj@globalix.nl</p>	<p>NLTO afdeling secretariaat Mw. M. Drenthen Europaweg 26 7761 AG Schoonebeek ☎ 06-50514098</p>

